

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/8/2016
Identifikačné číslo spisu: 1111244472
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2016
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1111244472.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu P. H., bývajúceho v E., J. A. XX, zastúpeného splnomocnenkyňou Futej & Partners, s.r.o, so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Národná banka Slovenska, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša 1, o 7 816,01 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25C/183/2011, o dovolaniach oboch účastníkov konania proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. júna 2015 sp. zn. 14Co/169/2014 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. júna 2015 sp. zn. 14Co/169/2014 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej tiež len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolania oboch účastníkov konania v záhlaví označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvého stupňa“) z 28. októbra 2013 č. k. 25C 183/2011-275 v napadnutých častiach (v skutočnosti inak - vychádzajúc i z porovnania údajov v záhlaví rozsudku odvolacieho súdu a výroku súdu prvého stupňa - v celom rozsahu) a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali dovolania žalobca i žalovaná.

Žalobca napadol rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým tento potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (takže tu súčasťou dovolacieho návrhu bola urobená zjavne i priamo nevyslovená požiadavka na zrušenie tiež rozsudku súdu prvého stupňa). Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/, b/ aj c/ O. s. p. Okrem iného namietal, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalovanej k odvolaniu, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie

Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.) a tým aj k postupu súdu, ktorým mu v odvolacom konaní bola odňatá možnosť konať pred súdom; poukazujúc pritom tiež na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 13. januára 2015 vo veci Trančíková proti Slovenskej republike.

Žalovaná napadla rozsudok odvolacieho súdu výslovne len v časti potvrdenia rozhodnutia súdu prvého stupňa o nepriznaní jej náhrady trov konania. I ona namietala zaťažením rozsudku odvolacieho súdu vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a navrhla zrušenie rozsudkov oboch súdov nižších stupňov s vrátením veci na ďalšie konanie súdu prvého stupňa (hoc aj len v ňou napádanej časti). Odvolací súd podľa nej tým, že ňou napádaný výrok svojho rozsudku odôvodnil dôvodmi diametrálne odlišnými od dôvodov súdu prvého stupňa, rozhodol prekvapivo a i v jej prípade tým porušil právo na spravodlivý proces.

Žalobca i žalovaná potom vyjadreniami k dovolaniam svojich súperov v spore navrhli, aby dovolací súd dovolanie procesného súpera odmietol alebo aby ho zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolania boli podané včas oboma účastníkmi konania, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 O. s. p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (odsek 1). Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2) a dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (odsek 3).

Podľa § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 (o prípustnosti dovolania proti uzneseniu - pozn. dovolacieho súdu) neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu je upravená v ustanoveniach § 237 a § 238 O. s. p. a u uznesení okrem ustanovenia § 237 O. s. p. (vzťahujúceho sa i na rozhodnutia odvolacích súdov v tejto procesnej forme) úpravu na celok dopĺňa ustanovenie § 239 rovnakého zákona. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o trovách konania (či už prvostupňového alebo odvolacieho) v súvislosti s rozhodovaním o veci samej pritom ide o špecifický prípad, v ktorom si rozhodnutie odvolacieho súdu podržiava procesnú formu uznesenia napriek tomu, že tvorí súčasť rozsudku.

V preskúmvanej veci dovolanie žalobcu bolo nasmerované proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému dovolanie zásadne prípustné nie je. Nešlo tu ani o prípad niektorej zo zákonom ustanovených výnimiek z pravidla, keďže dovolací súd v tejto veci doposiaľ nerozhodoval (a vylúčeným tak bolo i odchylenie sa odvolacieho súdu od názoru vysloveného dovolacím súdom), odvolací súd vo výroku potvrdzujúceho rozsudku prípustnosť dovolania pre zásadný právny význam takéhoto rozhodnutia nevyslovil a vzhľadom k inému než spotrebiteľskému charakteru konania v tejto veci neprichádzala do úvahy ani možnosť predstavovaná potvrdením rozsudku o vyslovení neplatnosti (a neprijateľnosti) zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Dovoláním žalovanej sa potom brojilo proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, u ktorého zákon prípustnosť dovolania výslovne vylúčil.

Práve uvedené ale neplatí a dovolanie je prípustným (a tiež dôvodným) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - ex offio, čiže z tzv. úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.). Existenciu jednej z väd konania uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p. a to konkrétne vady uvedenej pod písm. f/ tvrdili obaja dovolatelia.

Podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu O. s. p. dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa bolo doručené žalovanej (19. februára 2014) a podobne i odvolanie žalovanej bolo doručené žalobcovi (20. februára 2014). Obaja účastníci sa k odvolaniam svojich procesných súperov aj písomne vyjadrili (č. l. 304a /?/ - 311 spisu), no ich vyjadrenia, hoci obsahovali skutkovú i právnu argumentáciu, už doručené (vyjadrenie žalovanej žalobcovi a to žalobcovo žalovanej) neboli.

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Keďže porušenie práva na spravodlivé konanie vyššie uvedeným spôsobom (nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní) bolo dôsledkom nesprávneho postupu súdu v odvolacom konaní, obom účastníkom konania bola v tomto konaní odňatá reálna možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Práve vyslovený názor bol v preskúmvanej veci namieste zvlášť, ak vyjadrenia oboch účastníkov konania obsahovali i takú argumentáciu, s ktorou sa dovolací súd v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal, resp. ju použil za základ svojich úvah, avšak bez toho, aby ešte predtým, než tak urobil, rovnakú možnosť poskytol aj účastníkom konania.

Dovolaciemu súdu preto neostalo iné než rozsudok odvolacieho súdu z takéhoto dôvodu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O. s. p.).

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.